

(γράφει ο Μάριος Α. Μπίκας)

Β΄. Καρνωτίτικα Μολογήματα

*Έξι Αυγούστου, Πάνω Καρυώτι, πανηγύρι της Άγιας Σωτήρας
Ο εφημέριος του χωριού, ο σεβάσμιος παπα – Σιώχος (Σταύρου) ανοίγει, κατά τη
συνήθεια, το χορό.*

Φωτογραφία (1) : Αρχείο Βασιλείου Ευαγγέλου Κούρτη (Ληξίταρχος Δ.Ε. Γαρδικίου)

22. Οι παλιοί γλεντζέδες και χορευτές του Καρνωτιού

Οι παλιοί γλεντζέδες και χορευτές του Καρνωτιού ήταν :

- **Ο Θυμιο – Πατσούρας** (πατέρας του Βαγγέλη Πατσούρα), πρώτος έμπαινε στο χορό. Το τραγούδι που χόρευε και παράλληλα το τραγουδούσε ήταν « **Να ήμουν στην Αράχοβα** »
- **Ο Μητρο – Σιώχος** (αδερφός του Γάκη Σιώχου), χόρευε το τραγούδι « **το Πουλάκι** ». Κάποια χρονιά ήρθαν στο πανηγύρι βιολιά (οργανοπαίχτες)

από την Μακεδονία. Και, όταν ο Μήτρος πήγε και τούς είπε να τού παίξουν « το Πουλάκι », παρεξηγήθηκαν, επειδή δεν γνώριζαν το τραγούδι....

- **Ο Γιώργο - Τάχιας** (πατέρας του Δημο – Τάχια), χόρευε « **τον Οσμαν τάκα ή Σαμαντάκα** »

- **Ο Κιτσιο – Κοντός** (πατέρας του Σωκράτη Κοντού) χόρευε το « **Ποιος είδε πράσινο δεντρί** ». Και, όταν οι οργανοπαίχτες δεν το ήξεραν, το τραγουδούσε μόνος του.

- **Ο Γακη – Καραγιάννης** (Σιαμέτια, γαμπρός του Καρυωτιού,) χόρευε « **τον Κωνσταντάκη** ».

Νεότεροι χορευτές :

- **Ο Πετρο - Γκάτζιας** (γιος του Φωτο – Γκάτζια)

- **Ο Γκελη – Κούρτης** (γιος του Τσιλη - Κούρτη).

- **Ο Σωτηρη – Πατσούρας** (γιος του Πετρο – Πατσούρα) κ.ά.

Ο πατέρας μου **ο Γιώργο – Κώστας (Σταύρου)** έλεγε :

« Καλός χορευτής είναι εκείνος που χορεύει ολόκληρο το τραγούδι μόνο σε μια γύρα (κύκλο)».

Παλιά στο πανηγύρι του **Αγίου Αρσένη** (οκτώ του Μάη), ανέβαιναν στη σπηλιά του, στο βουνό Κορύλα, **οι Χαλκιάδες**, οι καλύτεροι οργανοπαίχτες της Ηπείρου και εκεί έπαιζαν όλη σχεδόν τη μέρα. Η μετάβασή τους στο πανηγύρι αυτό φανερώνει όχι μόνο το πλήθος των πιστών που λάβαιναν μέρος, αλλά και το μεγάλο γλέντι που στήνονταν στο πανοραματικό αυτό τοπίο.

23. Το νερό για πότισμα.

Παλιά το νερό της Χούβιανης το χρησιμοποιούσαν και για το πότισμα των χωραφιών, που είχαν κυρίως σπαρμένα με καλαμπόκι. Για κάθε στρέμμα χρησιμοποιούσαν το νερό μία ώρα. Είχε κάποιος δέκα στρέμματα σπαρμένα, θα έπαιρνε το νερό για δέκα ώρες. Και την ώρα του ποτίσματος έπρεπε ο νοικοκύρης να είναι παρών, για να προσέχει το νερό, ώστε να ποτίσει όλο το χωράφι. Κι αν δεν το πότιζε, τότε δε θα έκανε καρπό.

Νερουλές ήταν **ο Γιώτη Κοντός** (πεθερός του Κώστα Τσίτσιου). Αυτός κανόνιζε τις ώρες και τη σειρά που θα έπαιρνε καθένας το νερό.

Όταν όμως πλησίαζε ο Αύγουστος, αυτοί που πότιζαν, άρχιζαν να υπολογίζουν σε ποιον θα πέσει το νερό στις έξι (6) Αυγούστου που γινόταν το πανηγύρι της Άγιας Σωτήρας. Ήθελαν, αντί να ποτίζουν, να βρίσκονται στο πανηγύρι. Ήθελαν να γλεντήσουν ή να δουν τους άλλους που γλεντούσαν.

Κάποια χρονιά το νερό στις έξι (6) Αυγούστου έπεσε στο Χρήστο.... Κι ο Χρήστος; αντί να πάει για πότισμα, πήγε στο πανηγύρι. Κι όταν τον είδαν οι χωριανοί και τον ρώτησαν, αν έβαλε το νερό για πότισμα, τους απάντησε :

Το έριξα στο χωράφι κι όσο θέλει ας ποτιστεί.

24. Η προξενιά της Γκέλωσ :

Όταν ο Νάσιο – Γιώτης (Πατσούρας) ζήτησε την αδερφή μου τη Γκέλω σε γάμο, η Γκέλω είπε στο πατέρα :

- Πατέρα, ο Νάσιος έχει ένα ελάττωμα, δεν ξέρει να χορεύει.

- Γκέλω, της απάντησε ο πατέρας, κι εσύ έχεις ένα ελάττωμα, δεν ξέρεις να κάνεις καλό ζαλίκι.

*Μετά τη συζήτηση αυτή, η Γκέλω αποδέχτηκε την πρόταση του Νάσιου, παντρεύτηκαν και απέκτησαν δύο αγόρια, **το Παναγιώτη και το Θεόδωρο.***

25. Μήπως χούγιαξε κανείς

Έξι Αυγούστου, της Αγίας Σωτήρας. Το Καρνώτι γιόρταζε.

***Στη Χαβάη**, το πρώτο μαγαζί του Νικο – Κούρτη, γνωστοί οργανοπαίχτες και πολύς κόσμος. Ανάμεσα στα γκαρσόνια ήταν και ο Πέτρο – Γκάτζιας. Και, όταν τα όργανα σταματούσαν για λίγο, ο Πέτρος φώναζε :*

- Μήπως χούγιαξε κανένας; που αυτό σήμαινε, μήπως θέλει κάποιος να παραγγείλει κάτι.

*Εντυπωσιακό επίσης της βραδιάς αυτής ήταν και το γεγονός ότι όταν ο **Γιωργο – Πάκος** (από το Ραχούλι) μπήκε στο χορό και χόρευε το τραγούδι του Κιτσάκη :*

« Απ' το μηδέν ξεκίνησα να φτιάξω τη ζωή μου,

τι τράβηξα ο δυστυχής, αχ, το ξέρει η ψυχή μου.

Κανένας δεν μου έδωσε ούτε ένα βελόνι,

να ράψω εκείνο το παλιό, αχ, το τρύπιο παντελόني ».

Στο παίξιμο του τραγουδιού αυτού πολλοί θαμώνες φώναζαν : Εγώ είμαι αυτός ... εγώ είμαι αυτός...

26. Το λίπασμα ...

Δυο αδέρφια ζούσαν στο Πάνω Καρνώτι. Για τα κηπευτικά τους πήγαν στην Παραμυθιά και αγόρασαν ένα τσουβάλι λίπασμα. Όταν όμως το έριξαν στον κήπο, άρχισαν να μαλώνουν για το ποιος θα πάρει το τσουβάλι. Και, πάνω στο μάλωμα, βρήκαν τη λύση : το έκοψαν στα δύο και καθένας πήρε από μισό...

27. Η Γκόλφω

Το 1952 παίχτηκε στο Πάνω Καρυώτι το θεατρικό έργο **η Γκόλφω**.

Υποβολέας :

Ο δάσκαλος του χωριού Τσιλίκος Κυριάκος.

Πρόσωπα :

Τάσος : Ο Γκέλης Κούρτης

Γκόλφω : Ο Γκέλης Μπάμπας.

Ζήσης : Ο Βαγγέλης Πατσούρας

Προξενητής : Ο Στέλιος του Γιώργου Κώστα

Σταυρούλα : Η Σταυρούλα του Χρίστο - Σιώχου

Γιωργούλας : Ο Θεόδωρος Τάχιας

Κ. ά.

Ο Τσιλίκος, σκηνοθέτης, έκανε πρόβες **στο Στρώμα** μέσα σε μια μικρή γράβα. Εμάς τα μικρά παιδιά δεν μας άφηνε να πλησιάσουμε. **Η Νικόλα Τάσαινα** είχε μια αχαμνή σκύλα, την οποία έπαιρνε ο γιος της **ο Γάκης** (σήμερα ο Γάκης ζει στην Πέρδικα της Ηγουμενίτσας), με εντολή βέβαια του δάσκαλου, και την έδενε μπροστά στη γράβα. Την έδενε μπροστά στη γράβα, για να μην πλησιάζει κανείς και ενοχλεί τις πρόβες.

Η Γκόλφω παίχτηκε **στου Χούντα** (τοποθεσία), όπου **ο Στέλιος του Γιώργου Κώστα** κατασκεύασε ειδική με σεντόνια και κουβέρτες σκηνή (υλικά της εποχής).

Ακροατήριο όλο το Καρυώτι, μικροί και μεγάλοι, άνδρες και γυναίκες.

28. Το κοινοτικό τηλέφωνο

Παλιά το κοινοτικό τηλέφωνο του Καρυωτιού ήταν στο σπίτι του **Γάκη Μπάμπας**. Όταν κάποιος ζητούσε στο τηλέφωνο ένα χωριανό, ο Γάκης έβγαινε στου Λιαρικού και φώναζε το όνομά του. Κι η φωνή του ήταν τόσο δυνατή, ώστε ακουγόταν μέχρι το Κάτω Καρυώτι. **Ο Αρσενή – Τάχιας** (ανιψιός του Γάκη Μπάμπας) αυτόν έμοιασε στη φωνή και σήμερα ευκαιριακά τραγουδάει σε διάφορες εκδηλώσεις τα ηπειρωτικά δημοτικά τραγούδια.

Αργότερα το τηλέφωνο στεγάστηκε στο σπίτι του **Γιωργου – Τάχια** (Πάνω Καρυώτι), στο σπίτι του Τέλη - Τάχια (1971) (Κάτω Καρυώτι) και σε δωμάτιο του ξενοδοχείου του Νικο – Κούρτη.

29. Το τομάρι του λύκου

Ο Σταυρο – Ναστάσης (Σταύρου), αφού βρήκε ένα τομάρι από σκοτωμένο λύκο και το κρέμασε σε μια ντιχάλα, το γύριζε στα σπίτια και

στα γρέκια του Πάνω Καρυωτιού. Το γύριζε, για να διαπιστώσει ποια από τα σκυλιά και τσοπανόσκυλα ήταν ικανά να κυνηγήσουν το λύκο.

Και, όταν γύρισε όλα τα σπίτια και τα γρέκια, είπε στους χωριανούς του :

- Χωριανοί ! Απ' όλα τα σκυλιά και τσοπανόσκυλα, που ταΐζετε στα σπίτια σας και στα γρέκια, μόνο δύο είναι ικανά να κυνηγήσουν το λύκο. Όλα τα άλλα, τι τα κρατάτε;

30. Ο αγροφύλακας και ο μουσουλμάνος

Στα μέσα της δεκαετίας του 1930, πολύ γνωστός στην περιοχή, που υπηρετούσε ως αγροφύλακας στα χωριά Σκάνδαλο και Μανδρότοπο, συνέλαβε κάποιον μουσουλμάνο να καπνίζει λαθραίο.

- Τι καπνίζεις; τον ρώτησε ο αγροφύλακας.

- Λαθραίο.

- Σε συλλαμβάνω.

- Αμάν, κυρ αγροφύλακα, μη με συλλαμβάνεις. Πολλές φορές με συνέλαβες και με άφησες ελεύθερο. Άφησέ με ακόμα μια φορά.

- Όχι, αυτή τη φορά δε στη χαρίζω.

- Άφησέ με ελεύθερο και θα σου δώσω καλό μπαζίσι.

- Δε θέλω μπαζίσι.

- Μπαζίσι ένα καλό ρολόι. (του έδειξε το ρολόι της τσέπης με καπάκι και χρυσή αλυσίδα)

- Σύμφωνοι;

- Σύμφωνοι.

Σύμφωνοι, του είπε ο μουσουλμάνος, αλλά κατευθείαν πήγε στο καφενείο στο Γαρδίκι, όπου υπήρχε αστυνομικό Τμήμα κι εκεί μπροστά σε όλους κάπνιζε λαθραίο.

- Εκείνη τη στιγμή εμφανίστηκε και ο Διοικητής του αστυνομικού Τμήματος. Και, όταν τον είδε να καπνίζει λαθραίο, του είπε :

- Καπνίζεις λαθραίο και μάλιστα δημοσίως;

- Καπνίζω, γιατί έχω το ελεύθερο από τον αγροφύλακα. Τού χάρισα μπαζίσι ένα ρολόι της τσέπης με καπάκι και χρυσή αλυσίδα και μού είπε ότι μπορώ να καπνίζω.

Μετά από λίγο ήρθε στο καφενείο και ο αγροφύλακας.

- Τι ώρα είναι; τον ρώτησε ο Διοικητής.

Και, βγάζοντας ο αγροφύλακας από τη τσέπη του το ρολόι με το καπάκι και τη χρυσή αλυσίδα, ο Διοικητής διαπίστωσε ότι όσα του είπε ο μουσουλμάνος ήταν όλα αλήθεια.

Στη συνέχεια, αφού συντάχθηκε δικογραφία και ορίστηκε δικάσιμος, το δικαστήριο, τον μεν αγροφύλακα απέλυσε από την υπηρεσία του, επειδή δωροδοκήθηκε, τον δε μουσουλμάνο καταδίκασε σε ποινή φυλάκισης, διότι κάπνιζε λαθραίο και διότι δωροδότησε τον αγροφύλακα.

Προτού όμως ο μουσουλμάνος οδηγηθεί στη φυλακή, φωνάζοντας δυνατά, είπε στον αγροφύλακα :

Εμείς οι μουσουλμάνοι, όταν κάποιος μάς κάνει κακό, σαράντα (40) χρόνια δεν το ξεχνάμε. Να θυμάσαι ότι όταν βγω από τη φυλακή, όπου και να είσαι θα σε βρω και θα σε σκοτώσω.

Εξαιτίας της απειλής αυτής ο απολυθείς αγροφύλακας αναγκάστηκε για πολλά χρόνια να ζήσει σε άλλη μακρινή περιοχή. Μάλιστα, από το φόβο του μήπως ο μουσουλμάνος μάθει τον τόπο διαμονής του, δεν έστειλε ούτε ένα γράμμα στην οικογένειά του. Επέστρεψε δε στο χωριό του μετά το τέλος του πολέμου (Οκτώβριος 1944), όταν ήδη οι μουσουλμάνοι Τσάμηδες είχαν εγκαταλείψει τη Θεσπρωτία.

31. Ο Πανο - Λάκκας

Ο Πανο - Λάκκας ζούσε στο Πάνω Καρυώτι. Εκεί, όπως είχα ακούσει, του μπήκε μια μουρτζιά (αγκάθι) στην πατούσα, έπαθε μόλυνση και στη συνέχεια έμεινε ανάπηρος από το ένα του πόδι.

Ο Γιωργο – Τάχιας είχε ένα κτήμα στο Κάτω Καρυώτι και στην τοποθεσία Παλιοκκλήσι. Επειδή ήθελε να το οριοθετήσει, μετέβη στην Τοπογραφική Υπηρεσία των Ιωαννίνων. Εκεί, αφού τού είπαν ότι μετά από τέσσερα χρόνια θα πάρει σειρά για να του οριοθετήσουν το χωράφι, υπέβαλε αίτηση, την οποία η γραμματέας μετέφερε αμέσως στο Διευθυντή. Και ο Διευθυντής, βλέποντας ότι ο Γιωργο – Τάχιας κατάγεται από το Καρυώτι της Παραμυθιάς, τον φώναξε στο γραφείο του και τον ρώτησε :

- *Μήπως γνωρίζεις τον Πανο Λάκκα;*
- *Και βέβαια τον γνωρίζω, χωριανός μου είναι, τού απάντησε ο Γιώργος.*
- *Τον Πάνο Λάκκα ο πατέρας μου τον είχε στην Κοσμηρά τσοπάνο. Μάς φύλαγε τα πρόβατα. Εγώ, αν σήμερα είμαι Διευθυντής της Τοπογραφικής Υπηρεσίας των Ιωαννίνων, το χρωστάω σ' αυτόν. Γιατί, κάθε βράδυ που ερχόταν στις καλύβες μας, με διάβαζε. Για το λόγο αυτόν, πάρε πεντακόσιες (500) δραχμές. Και, όταν τις δώσεις, πες του ότι είναι από μένα, τον Και για το κτήμα σου, μείνε ήσυχος. Τώρα παίρνω τηλέφωνο και αύριο θα έρθουν να στο οριοθετήσουν.*

32. Για το Γιαννη – Γιάννη (Τσίλη)

*Ο Γιαννη – Γιάννης με τη σύζυγό του Αγλαΐα Πάκου
Φωτογραφία (2). : Αρχείο Κωνσταντίνου Τσίλη, γιου τους*

1. Ο Γιαννη - Γιάννης ως ψυχοπαίδι

Στο Άνω Καρυώτι ζούσε η Θεοδωρέσια μαζί με τον άνδρα της το Θεοδωρή. Επειδή δεν είχαν παιδιά, πήραν για ψυχοπαίδι το Γιαννη – Γιάννη, που την εποχή αυτή ήταν ηλικίας περίπου δέκα (10) ετών.

« Οι θεοί γονείς του », χρησιμοποιώντας ασήμαντες αφορμές, τον έδιωχναν από το σπίτι τους και στη συνέχεια τον ξανάπαιρναν. Τελικά τον έστειλαν μια για πάντα πίσω στη γιαγιά του.

Για τη ζωή του, όχι μόνο ως ψυχοπαίδι, σώθηκαν ορισμένες πραγματικές ιστορίες (βλέπ. παρακάτω), οι οποίες φανερώνουν, παρά το νεαρό της ηλικίας του, την εργατικότητα, την αντοχή, την εξυπνάδα και το εμπορικό του πνεύμα :

2. Τα σύκα

Η Θεοδωρέσια ό,τι παρήγαγε, όπως κηπευτικά, σύκα, αχλάδια καρύδια κ.ά. τα μετέφερε στην αγορά της Παραμυθιάς και τα πουλούσε.

Μια μέρα έδιωξε το Γιάννη - Γιάννη από το σπίτι της, με τη δικαιολογία ότι έφαγε πολλά σύκα.

- Φύγε, του είπε : Ακόμα και στα μανίκια του σακακιού σου έκρυψες σύκα.

Κι ο Γιάννης, μετά τις φωνές της Θεοδωρέσιας, επέστρεψε και πάλι στο σπίτι της γιαγιάς του. Τον ξαναπήρε όμως η Θεοδωρέσια μετά από λίγες μέρες.

3. Τα τσιγάρα

Ο Γιαννη - Γιάννης πήγε στην Παραμυθιά μαζί με τη Θοδωρέσια, για να πουλήσει πουλήματα. Εκεί, όταν για μια στιγμή η Θοδωρέσια απουσίασε, πούλησε δυο αγγούρια και με τις δραχμές που πήρε, αγόρασε τσιγάρα για τον άνδρα της, **το Μπάτσιη**, όπως τον αποκαλούσε ο Γιάννης. Όταν όμως στο Καρυώτι η Θοδωρέσια είδε τον άνδρα της να καπνίζει τσιγάρα του εμπορίου, τον ρώτησε :

- Πού βρήκες τα τσιγάρα;
- Μού τα έφερε ο Γιάννης από την Παραμυθιά.
- Γιάννη, τα τσιγάρα πού τα βρήκες;
- Τα αγόρασα στην Παραμυθιά.
- Και με τι λεφτά;
- Πούλησα, όταν έλειπες, δυο (2) αγγούρια.
- Γιάννη, αυτό καθόλου δε μου αρέσει. Σήμερα πήρες δύο (2) δραχμές, αύριο θα πάρεις τρεις (3), την άλλη τέσσερις (4). Τώρα, σήκω φύγε.

Κι ο Γιαννη – Γιάννης με σκυμμένο το κεφάλι και γεμάτος πικρία, έφυγε, κουρνιαάζοντας στη γιαγιά του. Μετά όμως από λίγες ημέρες, η Θοδωρέσια τον ξανακάλεσε στο σπίτι της.

4. Το καλαμπόκι

Ο Γιάννης είχε πάει για δουλειά στο Φανάρι. Δεκαπέντε (15) ημέρες δούλεψε σκληρά. Φορτωμένος με ένα τσουβάλι καλαμπόκι τριάντα (30) περίπου οκάδων, ξεκίνησε να έλθει στο Καρυώτι. Στο δρόμο τον έπιασαν και του πήραν όλο το καλαμπόκι. Φοβισμένος ήρθε στο σπίτι μας, και, αφού μάς είπε τι ακριβώς τού συνέβηκε, συγκεντρώσαμε από τις αστράχες δεκαπέντε (15) οκάδες καλαμπόκι και το πήγε στη Θοδωρέσια. Κι η Θοδωρέσια, γεμάτη απληστία, τον παρατήρησε :

- Γιάννη, για δεκαπέντε (15) μέρες που δούλεψες στο Φανάρι, πήρες μόνο δεκαπέντε οκάδες καλαμπόκι;

5. Τα αυγά

Στο Φανάρι ο Γιαννη - Γιάννης πούλησε το καλαμπόκι, που έλαβε από την εργασία του και αγόρασε αυγά σε χαμηλή τιμή. Τα αυγά αυτά προκειμένου να τα πουλήσει σε μεγαλύτερη τιμή στην Πάργα και για να μην τον ληστέψουν στο δρόμο, πήρε μαζί τα πρώτα του ζαδέρφια, **το Γκέλη Κούρη** με **τον Στέλιο Σταύρου**, τον αδερφό μου. Όταν δε στην Πάργα πούλησε τα αυγά, αγόρασε και στην παρέα του από ένα κομμάτι ψωμί. Αυτός ήταν ο Γιαννη – Γιάννης, προνοητικός και με εμπορικό μυαλό. Και πάντα ανταπέδιδε το καλό που τού έκαναν.

6. Η ασθένεια

Ο Γιαννη – Γιάννης αρρώστησε. Παραμίλαγε. Αν και άρρωστος φύλαγε στον Κορύλα τα γίδια. Η γιαγιά του, για να τον κάνει καλά, ήθελε να τον πάει να μεταλάβει στο Μοναστήρι της Βέλλιανης. Μόλις όμως συναντήθηκαν κι ο Γιάννης άκουσε για Μεταλαβιά, έφυγε προς το Σταυρό. Μετά ξαναγύρισε. Και, φθάνοντας στο Μοναστήρι της Βέλλιανης, πάλι αρνήθηκε να μεταλάβει. Εκεί, αφού τον έπιασαν μερικοί άνδρες, ανάμεσα στους οποίους ήταν και ο **Θωμα - Μπίκας**, τον οδήγησαν στον Ιερομόναχο, χωρίς να γίνει γνωστό αν μετάλαβε.

Στη συνέχεια η γιαγιά του τον πήγε στο μοναστήρι των Παγαγιών το οποίο την εποχή εκείνη θεωρούνταν θαυματουργό.

Εκεί οι καλόγεροι, αφού γνωμάτευσαν ότι πάτησε το διάβολο στην άκρη του τραπέζιού, τού παρείχαν για τροφή καθημερινά Μεταλαβιά και αντίδωρο, και τού διάβαζαν και τις ανάλογες ευχές. ...

Οι δικοί του στη συνέχεια, τον πήραν από το Μοναστήρι των Παγαγιών και τον μετέφεραν στην Κέρκυρα, όπου εκεί τον συνόδεψε ο **Γκελη-Κοκκίνης**. Τα ιατρικά έξοδα τα πλήρωσε η γιαγιά του, αφού πούλησε ένα τραγί, που κατσίκι έχει δώσει στο Γιαννη – Γιάννη η Θοδωρέσια.

Μετά από μερικές ημέρες θεραπείας, ο Γιαννη – Γιάννης μόνος του επέστρεψε υγιέστατος στο Καριώτι.

7. Το τουφέκι

Το 1940 ο Γιαννη - Γιάννης μαζί με άλλους χωριανούς έλαβε μέρος στο Αλβανικό Μέτωπο, πολεμώντας εναντίον των Ιταλών και των Αλβανών. Τον Απρίλη του 1941, μετά την κατάληψη της Ελλάδας από τους Γερμανούς, επέστρεψε στο Καριώτι. Μαζί του έφερε και το πολεμικό του τουφέκι, το οποίο έκρυψε μέσα στο σπίτι μας, γνωρίζοντας την κρύπτη του μόνο αυτός και ο πατέρας μου.

Στις 12 Φεβρουαρίου 1945, όταν υπογράφηκε η Συμφωνία της Βάρκιζας, επειδή ο Γιαννη - Γιάννης έλειπε για δουλειά, ο πατέρας μου παρέδωσε το όπλο του στην Αστυνομία της Παραμυθιάς. Και, όταν ο Γιαννη – Γιάννης επέστρεψε και διαπίστωσε ότι το τουφέκι του έλειπε, γεμάτος θυμό είπε στον πατέρα :

- Γιώργο, πού είναι το όπλο μου;
- Το παρέδωσα στην Αστυνομία.
- Γιατί το παρέδωσες;
- Γιατί, αν μάθαιναν ότι είχες όπλο, θα σε περνούσαν αμέσως στρατοδικείο.
- Εγώ το όπλο αυτό δεν το ήθελα για πόλεμο. Το ήθελα για ενθύμιο, επειδή πολλές φορές μού έσωσε τη ζωή.

(Για το Γιαννη – Γιάννη, βλέπ. περισσότερες λεπτομέρειες : Φανάρι,Καρυτότι και ο Γιαννη - Γιάννης . Periodikoster. gr.)

33. Ο λασπάς

Ο λασπάς, δύσκολο επάγγελμα, εργαζόταν πάντα μαζί με μαστόρους. Έπρεπε να τους εφοδιάζει συνέχεια με οικοδομικά υλικά, ώστε να κτίζουν. Ο εφοδιασμός αυτός, ήταν κυρίως η λάσπη, από την οποία προήλθε και το όνομά του, λασπάς. Την λάσπη παλιά ετοιμάζε με ασβέστη και άμμο, αφού με νερό την ανακάτευε με τσαπί. Στη συνέχεια την έριχνε μέσα σε κασσοντενεκέ, το οποίο ανέβαζε πάνω στην πλάτη του και τον μετέφερε στον τοίχο όπου τον άδειαζε, για να την κτίσουν με πέτρες. Εκτός όμως από τη λάσπη εφοδίαζε τους κτίστες με πέτρες και χαλίκια και μετέφερε και τις γωνίες από το μέρος που τις πελέκαγε ο πρωτομάστορας. Ήταν τόσο βαριά η εργασία του, ώστε πολλοί, παρά τις ανάγκες που είχαν, δεν άντεχαν και αναχωρούσαν για το σπίτι τους. Τούτο είχε πολλές φορές και σχέση με το δύστροπο ορισμένων κτιστών.

Ο Καρυωτίτης Γιώργο ... εργαζόταν ως λασπάς στο φανάρι με κτίστες χωριανούς του. Εκεί ο Δημητρη – Μπάμπας μια μέρα είπε στο Γιώργο ...

- Γιώργο, δε βάζεις κι εσύ καμιά πέτρα στον τοίχο, ώστε να μάθεις την τέχνη του κτίστη;

- Γιατί να βάλω μια πέτρα; του απάντησε ο Γιώργος. Για λασπά με πληρώνετε, δε με πληρώνετε για κτίστη.

Από τα αριστερά αναγνωρίστηκαν : Ο Βελλιανίτης Κωστα - Ντάγκας (λασπάς) και ο τρίτος ο πρωτομάστορας Τσιλη - Τάσης (Σιώχος) Φωτογραφία (3). Αρχείο Κωνσταντίνου Βασιλείου Σιώχου

Ο Σιώτος Σπυρίδων (1925 - 2002), γνωστός ως Τσιώτας, γεννήθηκε στην Παραμυθιά. Γονείς του ήταν ο Νικόλαος Σιώτος και η Αικατερίνη Χασομέρα. Εργάστηκε ως αχθοφόρος και σε όλη του τη ζωή υπήρξε εργατικός, συνεπής και ειλικρινής. Φωτογραφία (4) Αρχείο Κωνσταντίνου Γεωργίου Τάχια (από το διαδ.)

34. Ο Τσιώτας αχθοφόρος της Παραμυθιάς.

α. Ο Κώστας Καραμανλής

Μετά τη μεταπολίτευση το 1974, όταν τα μεσάνυχτα ήρθε στην Αθήνα ο Καραμανλής, ο Τσιώτας, παρά το γεγονός ότι η ώρα ήταν περασμένη, βγήκε στους δρόμους της Παραμυθιάς και φώναζε :

- Κωνσταντίνος Καραμανλής, Ευάγγελος Αβέρωφ και Σπυρίδων Τσιώτας.

β. Το φορτηγό

Ένα βράδυ, αργά τη νύχτα, ήρθε στην Παραμυθιά ένα φορτηγό γεμάτο εμπορεύματα. Για να το ξεφορτώσουν πήραν τον Τσιώτα.

Ο Τσιώτας, αφού μετά από τρεις ώρες το ξεφόρτωσε, ο οδηγός του φορτηγού τον ρώτησε :

- Πόσο κάνει η δουλειά σου;
- Πενήντα δραχμές, του απάντησε ο Τσιώτας.
- Εσύ δούλεψες τρεις ώρες, και μάλιστα νύχτα, και θέλεις μόνο πενήντα δραχμές;
- Μήπως αυτές τις τρεις ώρες θα έκανα τίποτα; θα κοιμόμουνα.

γ. Ο κασοντενεκές

Ο Τσιώτας κατοικούσε απέναντι από τον παλιό φούρνο του Λαμπρο – Μίχου. Επειδή κάποιο παιδί τού έκλεψε μερικά κέρματα, πήγε στην Αστυνομία. Και ο χωροφύλακας που τον επισκέφτηκε στο σπίτι του, για να διαπιστώσει και να ερευνήσει την κλοπή, όταν είδε ένα ανοικτό κασοντενεκέ γεμάτο με κέρματα δραχμής, του είπε :

- **Πίπη**, όσο κρατάς στο σπίτι σου τον κασοντενεκέ με τα κέρματα, τόσο και θα σε κλέβουν. Πήγαινέ τον στην τράπεζα και πες τους, αφού μετρήσουν τα κέρματα, να σου βάλουν τα χρήματα στο λογαριασμό σου.

Κι ο Πίπης, υπακούοντας στην αστυνομική Αρχή, αφού πήγε τον κασοντενεκέ στην τράπεζα, είπε στον αρμόδιο υπάλληλο :

- Δως μου (Νο μου) τα μεταφορικά.
- Ποια μεταφορικά;
- Τα μεταφορικά που σου έφερα τον κασοντενεκέ.

Και, αφού πήρε ένα μικρό φιλοδώρημα, έφυγε μουρμουρίζοντας...

Μάριος Αναστασίου Μπίκας